

Berättar utan krusiduller

■ Trasmattan är ju något ganska handfast, bekant, vardagligt — som alla känner igen och känner sig förtrogna med. Antingen de själva har vävt eller inte. Trasmattan är inget konstigt eller märkvärdigt. Trasmattan känns "hemma".

Men kan en trasmatta vara "konst"? En vanlig väv av gamla trasor? Det är inte jag som frågar mig det. För mig är ett fyrverkeri som varar några minuter, en teckning i sanden (Picasso roade sig med att göra såna — snabbt bortspolade av vågorna) av lika stort njutningsvärde som en börsnoterad oljemålning, en evig etsning, en okrossbar bronsskulptur... Eller en bild vävd av tygtrasor. Av gamla lakan och sommarklänningar. Frågan är inte min. Men jag har mött den: Är detta konst?

■ Detta ska handla om Eva Rodenius, en av medlemmarna i Textilgruppen, som vi nyligen skrev om här. Hon har medvetet valt trasmattetekniken för att komma nära det hon beskriver. Det vanliga. Det som vi har inpå oss hemma. Samlivet. Livet med varandra. Striderna, kärleken, familjens kamp om makt inbördes. Hur man kan hålla ihop.

Naturligtvis behärskar hon de andra vävteknikerna också — efter fem år på Konstfack

Vi presenterar

(hon gick ut 1967). Skulle kunna briljera i vävstolen. Men nu är hon en berättare utan krusiduller.

■ Hon vill beskriva våra konventioner i ett konventionellt material. Den konventionella familjen. Där mannen bär kvinnan på sina armar (får inte stå själv på egna ben). Där barnen stängs in i mammas kjolar (och pappan inte när sina barn). Där kvinnors sätt att leva upprepas generation efter generation i ett mönster som inte bryts trots att ingen är lycklig med hur det är. Där mannen och kvinnan slåss om barnen. Där allt är en maktkamp. Men också hur det skulle kunna vara annorlunda. Hur beskriver hon det här?

■ Mycket tydligt och enkelt. När hon ställde ut på Galerie Doktor Glas hösten 1974 skrev man om hennes likhet med dalmålningar och gamla bonader. För hon uttrycker sig stilsierat, med få enkla figurer: Gubbar och gummor. Hej låt oss lustiga vara. Vi komma, vi komma från pepparkakeland. Men så lustigt är det verkligen inte — fastän färgerna är sköna som solnedgångar och friska som sommarmorgnar. Himlarna

blåa och klara. Marken mustig som nyplöjda åkrar.

Hennes människor ser ut som julbonadernas utklippta pappersfigurer: gummorna har kjol och gubbarna har två ben. Kvinnofigurerna är ofta skära. männen blå. Friheten — drömmen — beskrivs som fjärlar. Skörare än fåglar (fri såsom fågeln). Friheten är ömtålig i

Evas bilder. Himlen så ljus blå att jorden blir extra mörk och hotfull som ett bottenlöst djup. Hennes "gubbar" balanserar mellan denna himmel och jord. Under hotar avgrunden. Ovan lockar fjärlar, friheter, stjärnor, möjligheter, farligheter, nya mönster.

■ Poetisk har hon också kallats. Och färgskimrande, idyl-

lisk. Men då svarar hon att hennes färger inte är mer symboliska än dalmålningarnas — där allvarliga bibliska motiv skildras i klara färger rakt igenom. hennes gubbar är stilsierade, förenklade till det yttersta. Men inte naivistiska. Snarare vänligt ironiska symboler över mänskliga kombinationer och komplikationer. Ett

slags bildskrift med få tydliga tecken.

■ Hon har arbetat en hel del med offentliga utsmyckningar. Just nu arbetar hon med skisser till arbetet för en skola. Vad hon i framtiden gärna vill är att arbeta mera fackligt för textilarnas ställning som jämbördiga konstnärer inom KRO.

CARIN NILSSON

FOTO: ROLAND JANSON

● Eva Rodenius vävnader handlar om förhållandet mamma-pappa-barn bl a. Om att älska och hålla ihop utan tvång eller förtryck.